

Halland – Sveriges grönaste tillväxtregion

Program som omfattar
Infrastruktur i Halland
Fastställt av distriktsstyrelsen
2020-10-19

NÄRODLAD
POLITIK

Centerpartiet

Framåt för En infrastruktur som gör HALLAND till SVERIGES GRÖNASTE TILLVÄXTREGION

Inledning

Centerpartiet i Halland gick 2018 bland annat till val med kravet om att skapa Sveriges grönaste tillväxtregion. Infrastrukturen är en viktig nyckel för att klara detta.

Halland är en region mellan två huvudstäder, Oslo och Köpenhamn, och är dessutom en viktig nod mellan Sveriges näst största stad Göteborg och tredje största stad Malmö. Regionens unika plats på sträckan Oslo-Göteborg-Malmö-Köpenhamn innebär också unika möjligheter för företagsetableringar med logistiska lösningar i ett tätbefolkat stråk med tre hamnar med järnvägsanslutning till dubbelspår. Fehrman Bält förbindelsen kommer från 2029 förlänga sträckningen till Hamburg vilket kräver att järnvägskapaciteten genom Halland senast då kan klara tillkommande volymer.

Regionen hade innan pandemin cirka 20 000 000 resor med buss och tåg per år, med minst två procents ökning per år. De sista fem åren har ökningen därmed legat på 400 000 nya resenärer per år.

Detta infrastrukturprogram handlar om buss och järnväg, flyg och hamn, men också bra vägar som följer befolkningsutvecklingen.

Gör det lättare att åka buss och tåg

Allt fler pendlar över regiongränserna för att arbeta eller studera, och den rörligheten väntas öka. För att det ska bli lättare att åka kollektivt och kombinera olika miljövänliga trafikslag så måste logistiken mellan olika trafikslag och mellan länen förbättras.

Sambandet mellan kollektivtrafik, andra trafikslag och samhällsplanering är starkt, och genom att öka samverkan kan man inom dessa områden stärka varandras förutsättningar och därmed gynna den gröna tillväxten i hela Halland.

Systemet park-and-ride är pendelparkeringar där du som resenär parkera ditt färdmedel, till exempel bilen och cykeln, och sedan tar du tåg eller buss resten av vägen. Genom park-and-ride kan vi knyta ihop kollektivtrafiken med andra färdmedel på fler platser än vid resecentrum. Det blir smidigt för de som bor i mindre tätorter och behöver pendla in i centralorter. Samtidigt gynnar det miljön om fler väljer att åka kollektivt delar av sin resa. Viktigt att parkeringarna är säkra så resenärerna kan känna sig trygga med att lämna sitt färdmedel under arbetsdagen utan att något händer.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Förbättra och stärka samarbetet runt kollektivtrafiken och förbindelserna mellan regionerna.
- ✿ Utveckla samordningen mellan olika trafikslag.
- ✿ Göra det billigare att ta kollektivtrafiken istället för att parkera i stadskärnan och utveckla park-and-ride-system med parkeringar där resenärer enkelt kan byta till buss/tåg när de ska in till centrum.

Öka tillgängligheten på bussarna i hela Halland

I Region Halland körs 99,6 procent av busstrafiken på förnyelsebara drivmedel. Minskad bilanvändning i stadsmiljöerna ger renare luft, minskat buller och mindre trängsel. Därmed är bussen ett miljövänligt alternativ som borde göras tillgängligt för fler.

Busshållplatserna i de större städerna har byggts om för att vara tillgängliga för alla. Bussarna är försedda med digital skärm och hållplatsutrop. Tillgänglighetsanpassningen har prioriterats på stadsbussarna. Vi tycker det är självklart att Hallandstrafiken i samarbete med kommunerna ska fortsätta att tillgänglighetsanpassa bussar och hållplatser i hela länet så att bussarna blir åtkomliga för alla.

Det måste även bli lättare för resenärer att ta sig fram med kollektivtrafiken mellan de olika regionerna. Idag är det för resenärer ofta kostsamt, krångligt och inte alltid pendlarvänligt att sig förbi gränserna. Halland tillsammans med de andra regionerna runtomkring - Skåne, Kronoberg, Jönköping och Västra Götaland – måste utöka sitt samarbete för att underlätta för resenärerna att resa över länsgränserna.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Göra en extra översyn av tillgänglighetsanpassningen i syfte att öka tillgängligheten för alla.
- ✿ Öka samarbetet med närliggande regioner så att det blir lättare att åka mellan regionerna.
- ✿ Öka busstrafiken i väst-östlig riktning och i nya sträckningar som inte måste passera kommunens centralort.
- ✿ Göra det enklare att ta med sig cykeln på bussen.
- ✿ Inrätta snabbussar (BRT- Stombussar) på särskilt trafikerade sträckningar.
- ✿ Utveckla nya lösningar för landsbygdstrafiken, t.ex. genom att inrätta flexlinjer som saknar fast linjedragning och hämtar upp resenärer på anrop.

Gör de större vägarna säkrare och mer framkomliga

Regionen har ett antal viktiga större vägar som har stor betydelse för företag och enskilda personer. Genom ett bättre trafikflöde ökar

transporttakten samtidigt som utsläppsmängden minskar. Det finns många vägar i regionen som berörs, men följande vägar är de som är i första hand ska prioriteras av Region Halland.

Väg 158, som går längs kusten från Kungsbacka till västra Göteborg, är Hallands tredje mest trafikerade väg. Ökad inflyttning till Kungsbacka och arbetspendling till Göteborg ställer höga krav. För att minska köbildning och framkomlighet för ökande kollektivtrafik krävs att vägen blir mötteseparerad.

Väg 41, mellan Varberg och Borås, behöver förbättras samtidigt med upprustningen av Viskadalsbanan. Järnvägsövergångarna mellan väg 41 och Viskadalsbanan behöver successivt byggas om till planskilda korsningar. Detta skulle öka både trafiksäkerhet och framkomlighet.

Väg 153 och 154 går ihop i Ullared. Gekås har varje år flera miljoner besökare. Detta gör att antal besökare om dagen motsvarar en mindre stad. Väg 153, 154 går genom samhällen och har vissa typografiska egenheter som berg, åar och broar. Vägen har också ett stort antal korsningar. Flera platser går att bygga säkrare med enklare åtgärder.

Längs väg 150 finns ett par utfarter som ligger olyckligt, dessa borde i ett tidigt skede prioriteras och vägbreddning göras vid korsningar.

På väg 25 och 26 Halmstad-Småland finns behov av en översyn av den totala trafiken i syfte att öka framkomligheten och säkerheten.

Väg 24 Mellbystrand-Hässleholm från E6 och förbi Laholms tätort är en 2+1-väg med 10 000 fordon per dygn. Här behövs fler av- och påfarter.

Väg 15 Halmstad-Karlshamn har 2+1-väg en kort sträcka vid Veinge. Från Laholm och norrut är arbetspendlingen, och därmed även trafiken, omfattande med över 7 000 fordon per dygn. För långväga transporter är vägen en förbindelse till Nordöstra Skåne och Blekinge. Godstransporterna på vägen är många och det är såväl trafik till och från Halland som genomgående trafik.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Att väg 158 blir mötteseparerad med två körfält i vardera riktning på större delen av sträckningen.
- ✿ Att väg 41, Sträckan Veddige-Skene, uppdateras till 2+1-väg.
- ✿ Att järnvägsövergångarna mellan Horred och Lassabacka på väg 41 i Varberg måste byggas bort.
- ✿ Snabbt få upp standarden på väg 153 och 154 genom att göra av- och påfarter, rätta upp vägen och där det är möjligt bygga 2+1-väg.
- ✿ Att väg 150 ska breddas vid utfarter och korsningar.
- ✿ Göra en trafikanalys på väg 25 och 26.
- ✿ Ha fler av- och påfartssträckor på väg 24.
- ✿ Göra en översyn av möjligheten till fler 2+1-vägar på väg 15, 25 och 26.
- ✿ Satsa på 5G-mobilnät som är en förutsättning för självkörande bilar.
- ✿ Satsa på pilotprojekt för elektrifierade vägar genom Halland.
- ✿ Förenkla byggreglerna för laddinfrastruktur.
- ✿ Införa infrastruktur för vätagas.
- ✿ Att en ny infrastrukturplan för hela Halland tas fram med fokus på bränsleeffektivitet, intermodulära omlastningsmöjligheter och effektiva transporter för skog- och livsmedelsproduktion.

Halland behöver ett större cykelledsnätverk

Fyra av tio hallänningar som bor och arbetar i Halland har max 30 minuters cykling till jobbet. Elcyklarnas antal ökar, vilket för många har bidragit till nya möjligheter att ta sig fram med cykel.

Att cykla befrämjar hälsan. Fler resor med cykel minskar också trängsel och buller i främst tätortsmiljöer. För goda kopplingar mellan olika trafikslag behövs tillgång till låsbara cykelparkeringar eller cykelgarage, och gång- och cykelanslutningar till resecentrum och viktiga hållplatser.

Det är viktigt att öka säkerheten för de oskyddade trafikanterna. Därför behöver det byggas fler bilfria cykelvägar. Elbelysningen och underhållet av de cykelvägar som finns behöver också förbättras.

Ett vägnät likt det som finns för bilvägar saknas för cykel i Halland. Pendling mellan serviceorterna och huvudort i kommunerna kan underlättas med separerade cykelbanor och alternativa vägar med mindre trafik. Ett tydligt markerat större cykelledsvägnät skulle kunna bli en viktig del i Halland som Sveriges grönaste tillväxtregion.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Bygga fler bilfria cykelvägar för att öka säkerheten för cyklisterna, inte minst för skolbarnen.
- ✿ Att cyklismen ska vara en självklar del i hela planeringskedjan.
- ✿ Märka upp alternativa cykelvägar genom att ta vara på gamla riksvägar.
- ✿ Arbeta för att göra övergången mellan olika trafikslag enklare och smidigare.
- ✿ Arbeta regionalt för fler sammanhållna cykelvägar.
- ✿ Att Kattegattleden ska färdigställas.
- ✿ Öka andelen cykelvägar utmed väg 158, 41, 153, 154, 150, 24, 25, 26 och 15.

Öka kapaciteten på järnvägen i Halland

Hallands järnvägstrafik bedrivs på Väst kustbanan, Viskadalsbanan, Halmstad-Nässjö Järnväg och Markarydsbanan.

För att kunna utveckla trafiken utifrån nuvarande och framtida behov måste Väst kustbanan reserveras för fyra spår, där ett tredje spår snarast planeras mellan Varberg och Göteborg. Detta möjliggör för Kungsbackapendeln att utvecklas. För att öka pendlingen på västkustbanan ytterligare behöver en Hallandspendel inrättas som utgår ifrån Halmstad och stannar på samtliga hållplatser/stationer längst med sträckan. Långväga tåg stannar i centralorterna. Genom att Pågatågen går upp till Halmstad knyts länets transporter ihop både i

norr och söder med angränsande län. Västkustbanan planeras för ERTMS signalsystem år 2028.

Västkustbanan har tre anslutningar till hamn i Halmstad, Falkenberg och Varberg. Dessa orter passar därför bra för lagerhållning, vilket ökar möjligheterna för kommunerna att marknadsföra sina unika lägen geografiskt. Då inga av godsbangårdarna i dag är fyllda finns på dessa orter mer utrymme för ökad godstrafik i regionen.

Viskadalsbanan som går mot Borås har många obevakade plankorsningar, cirka 225 stycken på en sträcka av 85 kilometer. Detta gör att hastigheten inte kommer att kunna höjas trots att det nu läggs nytt spår på banan. När det nya ERTMS-signalsystemet installeras på banan år 2030 måste de flesta av de obevakade plankorsningarna vara borta och även nya mötesspår byggda. Först då kan resandetiden kapas och tåget bli en bra ersättning till bil.

Halmstad-Nässjö Järnväg behöver upprustas till 130 kilometer per timme och är den enda banan i regionen som saknar eldrift. Det är en bana som har goda möjligheter att utvecklas i takt med att människors miljömedvetenhet ökar och behovet av pendlingsmöjligheter blir större. Den måste rustas för eldrift av följande orsaker:

- Tågoperatörer för persontrafik och godstrafik ska kunna nyttja samma vagnpark som man gör på de större banorna.
- Resor till/från Stockholm för södra regionen kommer att gå snabbare än via Göteborg.
- Det finns olika möjligheter till att köra omloppstrafik med våra grannregioner genom att skapa flöden Halmstad-Alvesta-Markaryd-Halmstad eller Halmstad-Värnamo-Nässjö-Alvesta-Värnamo-Halmstad.
- HNJ-banan får inte begränsas när ERTMS införs på Västkustbanan utan att ATC driften kvarstår så att trafiken når Halmstad Central.

Markarydsbanan är under utredning för upprustning av hållplatserna i Veinge och Knäred samt förlängda mötesspår i Knäred. Banan är en viktig del i att binda ihop sydöstra regionen för pendling, men medför också ett ökat resande mot Östra Skåne och Blekinge. Detta bör medföra en aktiv roll för södra delen av Halland att frigöra tomtmarker på dessa orter där pendling underlättas.

Centerpartiet i Halland vill:

- 🌀 Öka nyttjandet av järnvägen både för resande och gods.
- 🌀 Planera för fyra spår på Västkustbanan.
- 🌀 Att arbetet med regionens tredje spår måste börja direkt.
- 🌀 Öka trafiken på järnväg från och till våra hamnar.
- 🌀 Att Halmstad-Nässjö Järnväg ska uppdateras med elkraftförsörjning när ERTMS installeras och samordnas med Västkustbanan.
- 🌀 Att Markarydsbanan effektiviseras upp för pendling.
- 🌀 Minska antalet obevakade järnvägsövergångar på Viskadalsbanan.

Ge hamnarna möjlighet att utvecklas hållbart

Halland har tre stora hamnar - Hallands Hamnar Varberg, Hallands Hamnar Halmstad och Falkenbergs Terminal AB. Varberg är den ledande hamnen i Sverige då det gäller utskeppning av sågade trävaror och andra skogsprodukter.

Halmstad är den ledande hamnen för hantering av recycling-produkter och har goda möjligheter att hantera containertrafik. I Falkenberg har man specialiserat sig på torrbulk av bland annat salt och spannmål.

Hamnarna har väl utvecklade gröna profiler, med god förmåga att växa tillsammans med godsbangårdar och omlastningsytor för lastbilstransporter.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Att man reserverar mark runt hamnarna så de har möjlighet att växa.
- ✿ Att vägar till och från hamnarna är lämpliga för tunga transporter, även av farligt gods.
- ✿ Utveckla passagerartrafik med båt för ökat interregionalt samarbete och besöksnäring.
- ✿ Att hamnarna i högre grad elektrifieras, digitaliseras och automatiseras.
- ✿ Införa och bygga ut laddinfrastruktur för att ta emot eldrivna fartyg.
- ✿ Införa infrastruktur för vätgas för sjöfarten.

Gör flyget grönare

Den regionala flygplatsen i Halmstad är viktig för hela Hallands utveckling och tillväxt. Den är en viktig aktör för arbetsmarknaden, näringslivet och turismen och en avgörande del för flera samhällsberedande verksamheter som sjukvård, räddningstjänst, beredskap och Försvarsmakten som idag har sin största skola för teknisk utbildning i Halmstad. Idag är 90 procent av resorna som görs inrikes. Som ett komplement till tåget är Halmstad flygplats viktig för södra Halland med omnejd. Den möjliggör goda och snabba förbindelser med bland annat Stockholm och vidare bytesmöjligheter. Goda förbindelser med Stockholm förbättrar också förutsättningar för människor och företag att bo och verka i Halland och det stärker Hallands attraktivitet.

Flyget kommer även i framtiden att vara svårersättlig för längre resor. Sverige är ett avlångt och glesbefolkat land, därmed är flyget oerhört viktigt. Däremot kommer det att bli helt avgörande för framtiden att vi också utvecklar flyget, inte minst med elektrifiering och hållbara biodrivmedel för en smart klimatomställning.

Varbergs flygplats har förutom en aktiv flygklubb även en viktig roll för insatser inom krisberedskap, hemvärnsflyg, brandflyg på uppdrag av länsstyrelsen och havsövervakning på marinens uppdrag.

För att framtidssäkra fälten krävs att möjligheten till elektrisk infrastruktur för laddning av elflygplan bevakas. Framtiden är nära för privata små elflyg, vilket gör att aktiviteten på flygplatserna ökar.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Förbereda och utveckla laddningsinfrastrukturen för elflyg.
- ✿ Fortsätta arbetet med biobränsle i tankarna.
- ✿ Att flygplatsen i Halmstad installerar solcellspaneler i större omfattning.

Parkering och samåkningsplats

Parkering kring kollektivtrafiken gör det lättare att ta allmänna färdmedel. Därför är det viktigt att planera för gott om utrymme för parkering, samåkningsplats och omsättningsytor vid resecenter och andra större reseområden.

Samåkningsplatser möjliggör samåkning till platser där kollektivtrafik möter landsbygdens behov av alternativa färdmedel. Dessa bör ligga vid större väggorsningar och ha tillgång till parkeringsplatser.

Regionen måste tillse att såväl stad som land har tillgång till bra infrastruktur, i det arbetet måste man ta hänsyn till hela regionen och skapa möjligheter till kollektivt resande, även om det så vore med buss, tåg, tillsammans med en arbetskamrat i bil eller kanske en taxi från stationen.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Att regionen och kommunerna tar krafttag för fler säkra samåkningsplatser och omsättningsytor.
- ✿ Att det inte snålas med parkeringar vid inrättningar som sjukhus, arenor eller stationer och liknande.
- ✿ Att parkeringar utformas så de beaktar både bilisters och cyklisters behov.

Uppmuntra sam- eller medfinansiering

Sam- eller medfinansiering är en metod där stat, region, kommun eller privat näringsliv går samman vid finansieringen av till exempel infrastrukturprojekt. Detta skapar stora möjligheter till kostnadseffektivitet för samtliga inblandade parter och bör därför uppmuntras.

Exempel på investeringar där samfinansiering kan vara tillämpningsbart är:

1. Infrastrukturprojekt med stark påverkan på regional och lokal utveckling.
2. Infrastrukturprojekt där privata, kommunala eller regionala krav och önskemål går utöver vad som ligger i statens ansvar att tillgodose.
3. Infrastrukturprojekt där privata, kommunala eller regionala intressen ställer krav på tidigareläggning.
4. Investeringar som ska samordnas med andra projekt.

Detta är ett smart sätt att hantera skattemedel samt tillgodose näringslivets önskemål gällande infrastruktur.

Centerpartiet i Halland vill:

- ✿ Att man inför projektering undersöker möjligheten till samverkan och ser över alla investeringar i infrastrukturen.